Сумський державний педагогічний університет
імені А.С. Макаренка

Навчально-науковий інститут педагогіки і психології

Кафедра психології

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор Навчально- наукового інституту
педагогіки і психології
проф._____ Світлана КОНДРАТЮК
«28» серпня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
МАГІСТЕРСЬКИЙ СЕМІНАР

(назва навчальної дисципліни)

спеціальність **С4 Психологія**

галузь знань **С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини**

(шифр і назва галузі знань)

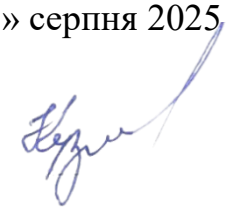
Освітньо-професійна програма **Психологія другого (магістерського) рівня вищої освіти**

Погоджено науково-методичною комісією
НН інституту педагогіки і психології
«28» серпня 2025 р.
Голова: _____ Юлія БОНДАРЕНКО
д. пед. наук, професор

Суми – 2025

Розробники:
Щербак Тетяна Іванівна, к. психол. н., доцент, доцент кафедри психології

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри психології
Протокол № 1 від «28» серпня 2025 р.

Завідувач кафедри Кузікова С.Б., д. психол. н., професор
ПІБ, науковий ступінь, вчене звання

Опис навчальної дисципліни

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Освітній ступінь</td><td colspan="2">Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>денна форма навчання</td><td>заочна форма навчання</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Кількість кредитів – 3</td><td rowspan="15">магістр</td><td colspan="2">Вибіркова</td></tr>
<tr><td colspan="2">Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td>2-й</td><td>2-й</td></tr>
<tr><td rowspan="14">Загальна кількість годин - 90</td><td colspan="2">Семестр</td></tr>
<tr><td>3-й</td><td>3-й</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лекції</td></tr>
<tr><td>10 год.</td><td>4 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Практичні, семінарські</td></tr>
<tr><td>18 год.</td><td>4 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лабораторні</td></tr>
<tr><td>-</td><td>-</td></tr>
<tr><td colspan="2">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>60 год.</td><td>82 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Консультації:</td></tr>
<tr><td>2 год.</td><td>-</td></tr>
<tr><td colspan="2">Вид контролю: залік</td></tr>
</table>

1. Мета навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є формування цілісного уявлення про науково-дослідницьку діяльність і оволодіння студентами магістратури методичним інструментарієм досліджень, набуття компетенцій і професійних навичок самостійної наукової роботи та дослідницької роботи в процесі підготовки магістерської дисертації.

Вивчення навчальної дисципліни «Магістерський семінар» сприятиме формуванню навичок самостійної науково-дослідницької діяльності (кінцевим результатом якої є написання магістерської роботи); формуванню навичок наукових комунікацій (наукових диспутів, дискусій), презентації та публічного обговорення результатів науково-дослідницької роботи; розвитку вміння аналізувати отримані результати і представляти їх у вигляді завершених науково-дослідницьких розробок (магістерської роботи, статті, тез).

2. Передумови для вивчення дисципліни

Курс «Магістерський семінар» вимагає актуалізації міждисциплінарних знань із «Методики та організації наукового дослідження», «Сучасні засоби психодіагностики», «Математичні та експериментальні методи в психології», «Цифрові технології в галузі», «Іноземна мова за професійним спрямуванням».

3. Результати навчання за дисципліною

Освітньо-професійною програмою визначені наступні загальні програмні результати навчання (ПРН), для формування яких використовується навчальна дисципліна «Магістерський семінар»:

РН 1. Здійснювати самостійний пошук та аналіз необхідної наукової інформації за темою магістерського дослідження із використанням сучасних джерел та баз даних.

РН 2. Добирати методологічну основу, планувати та організовувати магістерське психологічне дослідження з метою комплексної реалізації його завдань.

РН 3. Обирати адекватні, надійні методи теоретичного та емпіричного дослідження й застосовувати їх для вивчення психічного явища-предмета магістерського дослідження.

РН 4. Аналізувати та узагальнювати отримані результати вивчення психічних явищ, оформлювати їх у вигляді завершених науково-дослідницьких розробок (магістерської роботи, статті, тез).

РН 5. Оформлювати відповідно до сучасних вимог отримані результати магістерського психологічного дослідження у вигляді наукових звітів, презентувати та публічно обговорювати результати науково- дослідницької роботи.

РН6. Інформаційно забезпечувати процес магістерського науково-психологічного дослідження.

4. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала ЄКТС	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
A	«Відмінно» – навчальна діяльність високої якості та відповідає всім вимогам, теоретичний зміст курсу освоєно повністю, без пробілів, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані на високому рівні, всі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість їх виконання оцінено числом балів, близьким до максимального
B	«Дуже добре» – навчальна діяльність високої якості та відповідає всім основним вимогам, теоретичний зміст курсу освоєно повністю, без пробілів, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального
C	«Добре» – навчальна діяльність якісна та відповідає більшості вимог, теоретичний зміст курсу освоєно повністю, без суттєвих пробілів, деякі практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані недостатньо, всі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі з виконаних завдань, можливо, містять помилки
D	«Задовільно» – навчальна діяльність якісна та відповідає основним вимогам, теоретичний зміст курсу освоєно частково, але пробіли не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі види завдань виконані з помилками
E	«Посередньо» – навчальна діяльність слабка та не відповідає більшості вимог, теоретичний зміст курсу освоєно частково, наявні деякі пробіли, деякі практичні навички роботи не сформовані, багато навчальних завдань, що передбачені програмою навчання, не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального
FX	«Незадовільно» (з можливістю перездачі) – навчальна діяльність низької якості та не відповідає основним вимогам, теоретичний зміст курсу освоєно частково, наявні суттєві пробіли, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконано, або якість їх виконання оцінено числом балів, близьким

	до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості оволодіння навчальною дисципліною.
F	«Незадовільно» (без можливості перездачі) – навчальна діяльність низької якості та не відповідає вимогам, теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не призведе до будь-якого значимого підвищення якості оволодіння навчальною дисципліною

Розподіл балів, які отримують студенти (ДФН)

Поточний контроль								Разом	Сума
РОЗДІЛ 1									
Т 1.1	Т 1.2	Т 1.3	Т 1.4	Т 1.5	Т 1.6	Т 1.7	Т 1.8	80	100
Поточний контроль									
10	10	10	10	10	10	10	10		
Контроль самостійної роботи								20	
3	3	3	3	3	3	2	-		

Розподіл балів, які отримують студенти (ДФН)

Поточний контроль								Разом	Сума
РОЗДІЛ 1									
Т 1.1	Т 1.2	Т 1.3	Т 1.4	Т 1.5	Т 1.6	Т 1.7	Т 1.8	20	100
Поточний контроль									
3	3	3	3	3	3	2	-		
Контроль самостійної роботи								80	
10	10	10	10	10	10	10	10		

Згідно з Положенням «Про порядок визнання результатів навчання у неформальній та/або інформальній освіті у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка», ухвалене рішенням вченої ради університету (протокол № 9 від 24.04.2025 р.), перезарахуванню можуть підлягати результати навчання отримані шляхом неформальної та/або інформальної освіти, що за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як навчальній дисципліні в цілому, так і її окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, які передбачені робочою програмою даної навчальної дисципліни.

Обсяг зарахування в годинах/кредитах ECTS визначається згідно переліку компетентностей і результатів навчання, передбачених даною робочою програмою. Зарахування результатів навчання, здобутих у

неформальній та/або інформальній освіті, здійснюється у відповідності до пунктів 3.6-3.9 названого Положення.

Політика дисципліни

Вивчення дисципліни передбачає дотримання положень Кодексу академічної доброчесності СумДПУ імені А.С. Макаренка, затвердженого наказом № 420 від 30 вересня 2019 р.

Прослуховуючи цей курс, Ви погодились виконувати положення Кодексу академічної доброчесності [Кодекс академічної доброчесності Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка Режим доступу: https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/kodeks_akademichnoyi_dobrochesnosti_6c82c.pdf].

Окреслимо його основні складові. Складати всі проміжні та фінальні завдання самостійно без допомоги сторонніх осіб. Надавати для оцінювання лише результати власної роботи. Не вдаватися до кроків, що можуть нечесно покращити Ваші результати чи погіршити/покращити результати інших студентів. Не публікувати відповіді на питання, що використовуються в рамках курсу для оцінювання знань студентів.

Академічна доброчесність

У разі наявності плагіату в будь-яких видах робіт здобувача вищої освіти робота оцінюється на мінімальний бал.

Шкала оцінювання підсумкового контролю: національна та ECTS

За шкалою ЕКТС	За 100-бальною шкалою	За національною шкалою (форма контролю – іспит, диф. залік)	Пояснення
A	90–100	відмінно	Кредити зараховано. Контрольні заходи виконані лише з незначною кількістю помилок.
B	82–89	добре	Кредити зараховано. Контрольні заходи виконані вище середнього рівня з кількома помилками.
C	74–81	добре	Кредити зараховано. Контрольні заходи виконані правильно з незначною кількістю суттєвих помилок.

D	64–73	задовільно	Кредити зараховано. Контрольні заходи виконані нижче середнього рівня, але зі значною кількістю помилок
E	60–63	задовільно	Кредити зараховано. Виконання контрольних заходів задовольняє мінімальним критеріям.
FX	35–59	незадовільно з можливістю повторного складання	Кредити не зараховано. Здобувачу надається можливість скласти визначені контрольні заходи для поліпшення підсумкової оцінки.
F	1 – 34	незадовільно з повторним вивченням курсу	Кредити не зараховано. Здобувач повинен повторно освоювати навчальний матеріал дисципліни

5. Засоби діагностики результатів навчання

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до практичного заняття, рівень засвоєння знань з конкретної теми предмету «Магістерський семінар». Для поточного контролю використовуються форми: усні опитування; обговорення та взаємооцінювання студентами виконаних індивідуальних/групових практичних завдань; обговорення та взаємооцінювання завдань самостійної роботи; самооцінювання-рефлексія; групова дискусія.

Семестровий контроль – залік.

6. Програма навчальної дисципліни

6.1. Інформаційний зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. ЗАГАЛЬНІ ПРИНЦИПИ МАГІСТЕРСЬКОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

Тема 1.1 Методологія проведення психологічних досліджень.

Методологічна ситуація в сучасній психології. Відношення психологічної науки і практики як методологічна проблема. Професійне методологування як спосіб подолання кризи психології. Свідомість як передумова психологічного пізнання і професійного методологування. Методологування як засіб розуміння смислу. Епістемна організація

психологічного пізнання.

Тема 1.2. Загальні принципи та характеристики магістерського дослідження.

Загальні правила підготовки магістерської дисертації. Мотивація та логіка магістерського дослідження. Структура і характеристика магістерського дослідження. Норми академічної доброчесності та професійної етики. Проблема академічного плагіату та фабрикації даних.

Тема 1.3. Організація самостійної наукової роботи.

Самостійна наукова робота студентів. Підготовка до виступу. Підготовка і написання наукової доповіді. Підготовка до участі у науковій дискусії, полеміці. Підготовка і написання наукової статті.

Тема 1.4. Основи наукового мовлення.

Поняття про науковий стиль. Особливості наукового стилю. Жанрові особливості наукового стилю. Основні вимоги до мови наукового звіту.

Тема 1.5. Використання іноземної мови в науковій діяльності.

Особливості наукового стилю англійської мови. Анотування наукового тексту іноземною мовою. Етикетні мовленнєві стереотипи в американському науково-акдемічному дискурсі.

Тема 1.6. Композиційно-змістовий аналіз наукового джерела. Аналітичне опрацювання інформації.

Узагальнення та "згортання" інформації наукового джерела до рівня плану. Конспектування друкованого джерела наукової інформації. Конспектування наукової інформації, що сприймається на слух. Аналітичне опрацювання інформації наукового джерела. Анотування наукового джерела. Реферування та рецензування наукового джерела.

Тема 1.7. Основи наукового проектування

Ключові визначення наукового проектування. Науково-педагогічна сутність проектування. Функції і види наукового проектування. Рівні проектування.

Основоположні принципи проектної діяльності. Проектна діяльність у системі підвищення професійної культури. Мережні проекти.

Тема 1.8. Організація наукових заходів.

Поняття про наукові заходи. Різновиди наукових заходів. Організація наукової конференції.

Тема 1.9. Діджиталізація наукових досліджень.

Особливості реєстрації та роботи у міжнародних наукових соцмережах: ResearchGate, Academia.edu, Mendeley. Особливості подання рукописів на платформі Open journal system. Особливості оформлення списку використаних джерел засобами MS Word та за допомогою популярних онлайн-сервісів.

6.2. Структура та обсяг навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		Лекції	Практ.	Лабор.	Конс.	Самост.р		Лекції	Практ.	Лабор.	Конс.	Самост. робота
РОЗДІЛ 1. Загальні принципи магістерського дослідження												
Тема 1.1. Методологія проведення психологічних досліджень.	**12**	**2**	**2**	**-**	**-**	**8**	**10**	**-**	**-**	**-**	**-**	**10**
Тема 1.2. Загальні принципи та характеристики магістерського дослідження.	**12**	**1**	**2**	**-**	**-**	**8**	**14**	**2**	**2**	**-**	**-**	**10**
Тема 1.3. Організація самостійної наукової роботи.	**12**	**1**	**2**	**-**	**-**	**8**	**10**	**-**	**-**	**-**	**-**	**10**
Тема 1.4. Основи наукового мовлення.	**11**	**1**	**2**	**-**	**-**	**8**	**10**	**-**	**-**	**-**	**-**	**10**
Тема 1.5. Використання іноземної мови в науковій діяльності.	**11**	**1**	**2**	**-**	**-**	**8**	**10**	**-**	**-**	**-**	**-**	**10**
Тема 1.6. Композиційно-змістовий аналіз наукового джерела. Аналітичне опрацювання інформації.	**11**	**1**	**2**	**-**	**-**	**8**	**12**	**-**	**2**	**-**	**-**	**10**
Тема 1.7. Основи наукового проектування	**9**	**1**	**2**	**-**	**-**	**6**	**8**	**2**	**-**	**-**	**-**	**6**
Тема 1.8. Організація наукових заходів.	**3**	**1**	**2**	**-**	**2**	**-**	**10**	**-**	**-**	**-**	**-**	**10**
Тема 1.9. Діджиталізація наукових досліджень	**9**	**1**	**2**	**-**	**-**	**6**	**6**	**-**	**-**	**-**	**-**	**6**
Всього	**90**	**10**	**18**	**-**	**2**	**60**	**90**	**4**	**4**	**-**	**-**	**82**

Теми практичних лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Методологія проведення психологічних досліджень.	2	-
2	Загальні принципи та характеристики магістерського дослідження.	1	2
3	Організація самостійної наукової роботи.	1	-
4	Основи наукового мовлення.	1	-
5	Використання іноземної мови в науковій діяльності.	1	-
6	Композиційно-змістовий аналіз наукового джерела. Аналітичне опрацювання інформації.	1	2
7	Основи наукового проектування	1	-
8	Організація наукових заходів	1	-
9	Діджиталізація наукових досліджень	1	
	Разом	**10**	**4**

Теми практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Методологія проведення психологічних досліджень.	2	-
2	Загальні принципи та характеристики магістерського дослідження.	2	2
3	Організація самостійної наукової роботи.	2	-
4	Основи наукового мовлення.	2	-
5	Використання іноземної мови в науковій діяльності.	2	-
6	Композиційно-змістовий аналіз наукового джерела. Аналітичне опрацювання інформації.	2	2
7	Основи наукового проектування	2	-
8	Організація наукових заходів	2	-
9	Діджиталізація наукових досліджень	2	
	Разом	**18**	**4**

7. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Власенко Л., Ладанюк А., Кишенько В. Методологія наукових досліджень. Навчальний посібник. К.: Вид. Ліра-К. 2018. 352 с.
2. Важинський, С. Е. , Щербак, Т. І. Методика та організація наукових досліджень : Навч. посіб. Суми: СумДПУ імені А. С.Макаренка, 2016. 260 с.
3. Велитченко, Л. К., Подшивалкіна, В. І. Методологічні та теоретичні проблеми психології: програм. конспект. Довідник. Одеса, 2009. 279 с.

4. Галян, І. М. Магістерський семінар : методичні рекомендації [до вивчення навчальної дисципліни студентами другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 8.03010201 Психологія та 8.03010301 «Практична психологія»]. Дрогобич : Редакційно-видавничий відділ Дрогобицького Державного педагогічного університету імені Івана Франка, 2016. 58 с.
5. Онуфрієнко, Г. С. Науковий стиль української мови: Навчальний посібник з алґоритмічними приписами. К.: Центр учбової літератури, 2009. 392 с.
6. Сурмін, Ю. П. Наукові тексти: специфіка, підготовка та презентація : навч.-метод. посіб. НАДУ. 2008. [Електронний ресурс] Режим доступу: http://lib.rada.gov.ua/static/about/text/surmin.pdf

Додаткові

7. Білим П. А. Основи наукових досліджень : конспект лекцій для студентів денної та заочної форм навчання освітнього рівня «бакалавр» за спеціальністю 263 – Цивільна безпека. Харків. нац. ун-т. міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. 40 с.
8. Гуторов, О.І. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. Х.: ХНАУ, 2017. 272 с.
9. Жаботинська С.А. Англомовні кліше наукового тексту: Тезаурус (матеріали для курсу з академічного письма). К., 2015. 75 с.
10. Красницька О. Основи ораторського мистецтва та риторичної комунікації : практикум. Київ : ЦП «КОМПРИНТ», 2019. 110 с.
11. Лозова, О. М. Психологічні аспекти засвоєння іноземної мови: Навчально-методичний посібник. К.: , 2010. 143 с.
12. Миценко В.І. Анотування і реферування (Методичні рекомендації для підготовки аспірантів і здобувачів до кандидатського іспиту з іноземної мови). Кіровоград. КНТУ, 2015. 16 с.
13. Навчально-методичний посібник з навчальної дисципліни «Організація та методологія наукових досліджень» для аспірантів (здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії) / уклад.: О. Г. Данильян, О. П. Дзьобань. Харків : Право, 2019. 40 с.
14. Савчин, М. В. Методологеми психології: [монографія]. К. : Академвидав, 2013. 224 с.
15. Татенко, В. О. Сучасна психологія: теоретично-методологічні проблеми : навч. посіб. К. : Вид-во Нац. авіац. ун-ту «НАУ-друк», 2009. 288 с.
16. Тимошенко, О. В. Особливості написання анотації англійською мовою. 2013. [Електронний ресурс] Режим доступу: http://www.confesp.fl. kpi.ua/node/1150.
17. Фурман, А. А. Епістемна організація психологічного пізнання [Електронний ресурс] / А. А. Фурман Режим доступу: http://www.pj.kherson.ua/file/2017/psychology_02/ukr/part_2/20.pdf
18. Частник С. В., Частник О. С. Написання анотацій та резюме англійською мовою : навчально-методичні матеріали до циклу практичних занять з курсу іноземної мови для аспірантів та пошукувачів [Електронний ресурс] Харк. держ. акад. культури. 2015. Режим доступу: http://www.ic.ac.kharkov.ua/Facs_Kaf/nmm_engl_15.pdf

19. Шпенюк, І. Є. Етикетні мовленнєві стереотипи в американському науково-академічному дискурсі [Електронний ресурс] Режим доступу: http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/10993/32-Shpenyuk.pdf?sequence=1
20. Щербак, Т.І. Усик, Д. Б. Емпіричне дослідження ургентної адикції у осіб юнацького віку. *Збірник наукових праць «Теоретичні і прикладні проблеми психології»*, 2019. 3(50). 324-337.
21. Щербак, Т. І., Карпенко, Т. О. Дослідження впливу креативної компетентності вихователя ДНЗ на варіативність мислення дошкільників. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія Психологічні науки,* 2018. 3 (2). 120–125.
22. Щербак, Т. І., Щербак, Б. О. Емпіричне дослідження готовності до інноваційної діяльності. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія Психологічні науки*, 2018. 4. 73–79.
23. Щербак, Т.І., Пухно, С. В. Дослідження музичних здібностей піаністів. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Психологічні науки»*, 2020. 1. 71-78.
24. Sowton C. 50 steps to improving your academic writing: Study book / Sowton Chris Garnet Education, 2012.

Інформаційні ресурси:

1. http://elkniga.info/book_273.html
2. http://info-library.com.ua/books-text-3027.html
3. http://www.mokin.com.ua/files/articles/62/61/mond.pdf
4. http://politics.ellib.org.ua/pages-1109.html
5. http://studopedia.com.ua/1_127713_tema--metodologiya-naukovih-doslidzhen.html
6. http://dspace.udpu.org.ua:8080/jspui/bitstream/6789/5803/1/osoblyvosti%20zasvoennia%20profesijnoi%20leksyky.pdf
7. http://www.ic.ac.kharkov.ua/Facs_Kaf/nmm_engl_15.pdf
8. http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pfto_2014_34_72._1
9. http://www.kamts1.kpi.ua/node/1009.
10. http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvlnu_2014_16_2%285%29__55

8. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

1. Нормативні документи МОН України;
2. Посібники та підручники з методики та організації наукових досліджень;
3. Словники та енциклопедії з психології;
4. Мультимедійні презентації;
5. Аудіо та відео наочність.
6. Елементи дистанційного навчання.